

Tijdelijke verplichte zorg in noodsituaties

Deze werkinstructie is onderdeel van de bouwsteen verplichte zorg.

Lees het [Handboek verplichte zorg](#) voor meer informatie over dit onderwerp.

Toepassingsgebied

Het inzetten van een bepaalde vorm van verplichte zorg is noodzakelijk, maar de zorgmachtiging of crisismaatregel voorziet hier niet in en de patiënt verzet zich. Dit kan zowel klinisch als ambulantly voorkomen.

Wanneer er geen zorgmachtiging of crisismaatregel is, kijk dan naar de [werkinstructie verplichte zorg voorafgaand aan een crisismaatregel](#).

Verplichte zorg buiten de zorgmachtiging of crisismaatregel om kan alleen als dit tijdelijk ter afwijking van een noodsituatie noodzakelijk is, gelet op:

- a) ernstig nadeel;
- b) de veiligheid binnen de accommodatie of andere locatie waar de zorg of verplichte zorg wordt verleend;
- c) de bescherming van rechten en vrijheden van anderen;
- d) de voorkoming van strafbare feiten.

Beslissing

De zorgverantwoordelijke beslist tot het inzetten en beëindigen van tijdelijke verplichte zorg in een noodsituatie. Hierbij gelden een aantal zorgvuldigheidseisen:

- Uit de beslissing moet blijken dat aan de voorwaarden a t/m d is voldaan. Daarom wordt met de Wvggz-vragenlijst 8.13 lid 3/8:12 lid 2 en 3 in het EPD gewerkt.
- Let op: de vragenlijst in USER lijkt niet compleet maar wanneer er een brief van wordt gemaakt, wordt aanvullende informatie uit andere onderdelen van het dossier ingevoegd. Dit gaat nog niet altijd goed. Controleer de brief daarom voor hij verstuurd wordt.
- In onderstaande modaliteiten van verplichte zorg kan de beslissing door de zorgverantwoordelijke alleen worden genomen in overeenstemming met een psychiater:
 - insluiting en/of het toedienen van vocht, voeding en medicatie;
 - medische handelingen ter behandeling van een psychische stoornis;
 - medische handelingen ter behandeling van een somatische aandoening voortkomend uit een psychische stoornis.
- De beslissing tot inzet vermeldt ook het moment waarop de geneesheer-directeur en de zorgverantwoordelijke de proportionaliteit, subsidiariteit, effectiviteit en de veiligheid van de verplichte zorg beoordelen. Dit kan ook de volgende werkdag zijn.

Duur

Het toepassen van tijdelijke verplichte zorg in een noodsituatie mag maximaal 3 dagen duren.

Verlengen

Als de zorgverantwoordelijke van oordeel is dat de tijdelijke verplichte zorg langer dan 3 dagen nodig is, moet een aanvraag worden gedaan tot wijziging van de zorgmachtiging. Dit verzoek moet binnen de termijn van de 3 dagen worden gedaan.

De zorgverantwoordelijke maakt gebruik van de Wvggz-vragenlijst 8:12 lid 4 om de aanvraag tot wijziging van de ZM te motiveren richting de geneesheer-directeur. Hij vult het zorgplan aan met de gewenste modaliteiten van verplichte zorg. Ook is er een nieuwe/aanvullende medische verklaring nodig van een onafhankelijke psychiater, tenzij de oorspronkelijke medische verklaring nog actueel is en mede betrekking heeft op de aanvullende vormen van zorg van het wijzigingsverzoek. De geneesheer-directeur vult de Wvggz-vragenlijst verder in en verstuurt de aanvraag, voorzien van zijn advies, het aangepaste zorgplan en indien nodig de nieuwe/aanvullende medische verklaring, naar de Officier.

Als de Officier van Justitie instemt met de aanvraag van de GD dient hij een verzoekschrift voor de wijziging in bij de rechter.

De verplichte zorg kan worden verleend totdat:

- a) De Officier van Justitie besluit geen verzoekschrift bij de rechter in te dienen en dit aan de geneesheer-directeur heeft meegedeeld;
- b) De rechter uitspraak heeft gedaan op het verzoekschrift tot wijziging;
- c) De termijn waarbinnen de rechter moet beslissen is overschreden (3 dagen na ontvangst van het verzoekschrift tot wijziging).

N.B. Hierdoor kan de max. termijn van drie dagen worden overschreden.

Verslaglegging

Alle beslissingen rondom tijdelijke verplichte zorg in noodsituaties worden door de zorgverantwoordelijke gemotiveerd vastgelegd in het EPD.

Het BGD wordt geïnformeerd door de zorgverantwoordelijke over de toepassing van de tijdelijke verplichte zorg.

De registratie van de uitvoering van de verplichte zorg in noodsituaties wordt door de betrokken zorgverlener vastgelegd op de daarvoor bestemde plek in het EPD.

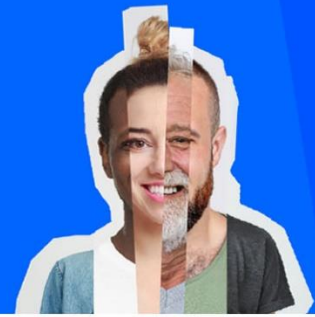
Bureau geneesheer-directeur

Het BGD stuurt in opdracht van de geneesheer-directeur een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger en de advocaat en stelt hen schriftelijk in kennis van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familie-vertrouwenspersoon.

Het BGD stuurt in opdracht van de geneesheer-directeur de aanvraag tot wijziging van de ZM, samen met het aangepaste zorgplan, naar de Officier van Justitie.

Wvggz

Nieuw jaar, nieuwe wet, nieuwe regels.

Als de verplichte zorg in een noodsituatie zes dagen duurt (drie kalenderdagen en drie werkdagen in afwachting van een beslissing van de rechter over de wijziging) neemt het BGD contact op met de Officier van Justitie om te bewaken dat de termijn waarbinnen de rechter moet beslissen nog niet is overschreden.